

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2025/090

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 17 februari 2025 diende [REDACTED] (hierna: verzoeker), een verzoek in bij het Agentschap Wonen in Vlaanderen (hierna: agentschap) tot het verkrijgen van een afschrift van het integrale administratief dossier dat werd opgemaakt n.a.v. de voorgehouden schendingen van de artikelen 3.34 en 3.35 van de Vlaamse Codex Wonen betreffende het pand gelegen te [REDACTED].

Op 17 februari 2025 volgde een beslissing van het agentschap.

Op 15 maart 2025 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen vermelde beslissing van 17 februari 2025.

Dit beroep werd geregistreerd op 17 maart 2025.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het aanvankelijk verzoek van verzoeker dateert van 17 februari 2025.

De in beroep aangevochten beslissing van het agentschap dateert van dezelfde datum en deze beslissing maakt geen melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1,

derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet'). De beroepstermijn vangt bijgevolg pas aan vier maanden na kennisgeving van de beslissing.

Het beroepschrift van verzoeker d.d. 15 maart 2025 is dan ook tijdig ingediend en wordt bijgevolg als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

In de beslissing van het agentschap van 17 februari 2025 werd het volgende meegedeeld aan verzoeker:

"De herstellvordering werd aan uw cliënt overgemaakt. De technische verslagen werden samen met het besluit van de burgemeester aan uw cliënt verzonden door de gemeente Mechelen. Het dossier is in onderzoek bij de Procureur des Konings te Antwerpen. Ik kan u geen stukken van het strafdossier overmaken. Om het dossier in te kijken dient u contact op te nemen met de griffie."

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker wenst via het instellen van zijn beroep alsnog het volledige dossier in afschrift te verkrijgen.

3. Standpunt van de beroepsinstantie

Om met kennis van zaken over het beroep te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie op 18 maart 2025 contact opgenomen met het agentschap, vooreerst om kennis te kunnen nemen van alle betrokken documenten en tevens om het agentschap in de gelegenheid te stellen om wat meer duiding te verstrekken over dit dossier.

Het agentschap heeft intussen de nodige informatie verstrekt aan de beroepsinstantie, aan wie het thans toekomt om te oordelen over het beroep.

De beroepsinstantie stelt vooreerst vast dat het voorwerp van het verzoek tot openbaarmaking de volgende stukken betreft:

- a- De vaststellingen die gedaan werden in het betrokken dossier;
- b- De herstellvordering;
- c- De technische verslagen;
- d- De processen-verbaal.
- e-

Het agentschap geeft aan over geen andere stukken te beschikken in dit dossier.

De gevraagde stukken (administratief dossier dat werd opgemaakt n.a.v. de voorgehouden schendingen van de artikelen 3.34 en 3.35 van de Vlaamse Codex Wonen inzake woningkwaliteitsnormen) hebben naar het oordeel van de beroepsinstantie geen betrekking op milieu-informatie.

Wat de herstelvordering (a) en de technische verslagen (c) betreft, stelt het agentschap dat deze al eerder in het bezit waren van verzoeker, maar dat deze stukken nogmaals werden bezorgd aan verzoeker op 18 maart 2025. Wat deze stukken betreft is het beroep bijgevolg **zonder voorwerp** geworden.

Betreffende de processen-verbaal (d)

Voor de beoordeling van het beroep inzake de processen-verbaal moet in casu artikel II.34, 4° van het Bestuursdecreet bekeken worden. Op grond van deze bepaling moet een aanvraag tot openbaarmaking afgewezen worden als het om bestuursdocumenten gaat die uitsluitend ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie werden opgesteld zolang de mogelijkheid blijft bestaan om een strafsanctie of een administratieve sanctie op te leggen.

Bestuursdocumenten die niet uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering, maar eventueel wel in een opsporingsonderzoek gebruikt worden, kunnen vallen onder de uitzonderingsgrond bepaald in artikel 6, §1, 5° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. Op grond van deze bepaling moet een aanvraag tot openbaarmaking worden afgewezen als het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of vervolging van strafbare feiten.

De beroepsinstantie heeft vastgesteld dat zowel het aanvankelijk proces-verbaal d.d. 8 maart 2024 als het proces-verbaal van verhoor d.d. 23 januari 2025 verzonden werden aan de Procureur des Konings te Antwerpen. Uit de dossiergegevens valt af te leiden dat de verzending van beide processen-verbaal aan het parket kadert binnen het strafrechtelijk onderzoek dat in dit dossier aan de gang is en dat de betrokken processen-verbaal uitsluitend ten behoeve van de strafvordering werden opgesteld. Wanneer een proces-verbaal wordt verzonden naar het parket, maakt dit deel uit van het strafonderzoek. In principe dreigt men, door deze informatie vervat in het proces-verbaal openbaar te maken, het geheim van het strafonderzoek te omzeilen. Zolang er sprake is van een lopend strafonderzoek kan de openbaarmaking van de processen-verbaal (en de bijlagen) het verdere verloop van dit onderzoek schaden. De neutraliteit en objectiviteit van het onderzoek moet gevrijwaard worden zonder daarbij enige rechten van verdediging in gevaar te brengen of een lopend strafonderzoek te beïnvloeden. Zolang het strafonderzoek nog lopende is, zou het vroegtijdig onthullen van de inhoud van het opgestelde proces-verbaal kunnen verhinderen dat nuttige onderzoeksdaden in een geruststellende en serene sfeer kunnen plaatsvinden.

De beroepsinstantie is van oordeel dat verzoeker, in de gegeven omstandigheden, de processen-verbaal enkel zal kunnen raadplegen na daartoe gemachtigd te zijn door de Procureur des Konings. Zolang deze geen machtiging heeft verleend aan verzoeker om inzage, en desgevallend afschrift (tegen betaling) te nemen van het dossier, is een raadpleging van deze stukken door verzoeker niet aan de orde. Het door verzoeker ingestelde openbaarheidsverzoek kan hier voor verzoeker geen uitweg bieden, gelet op de duidelijke uitzonderingsgrond van artikel II.34, 4° van het Bestuursdecreet die hier van toepassing is. Bijgevolg is het beroep op dit punt **ongegrond**.

Betreffende de vaststellingen die werden gedaan in het betrokken dossier (a)

Uit de dossiergegevens blijkt dat de vaststellingen in dit dossier gebeurden in het kader van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek, waardoor de informatie in principe valt onder het geheim van het onderzoek en ook deze stukken zonder akkoord van het parket niet kunnen vrijgegeven worden.

De beroepsinstantie baseert zich hiervoor op artikel II.39, tweede lid van het Bestuursdecreet, waarin is bepaald dat de in het Bestuursdecreet bepaalde uitzonderingen gelden, onverminderd de andere bij de wet, het decreet of ordonnantie bepaalde uitzonderingen op de gronden die te maken hebben met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid, de gemeenschap of het gewest. In casu verwijst de beroepsinstantie naar de toepassing van artikel 6, §1, 5° van de federale wet van 11 april 1994 inzake de openbaarheid van bestuur.

Voormelde wetsbepaling uit de federale openbaarheidswet voorziet dat een verzoek om openbaarmaking wordt afgewezen als het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of vervolging van strafbare feiten. Het is immers zo dat de bescherming van het opsporingsonderzoek een exclusieve federale bevoegdheid (geregeld in het Wetboek van Strafvordering) is en betrekking heeft op het geheel van handelingen die ertoe strekken de misdrijven, hun daders en de bewijzen ervan op te sporen en de gegevens te verzamelen die dienstig zijn voor de uitoefening van de strafvordering.

Deze uitzondering geldt ook voor de niet-federale overheden omdat zij verband houdt met de strafvervolging, die met uitzondering van de bevoegdheden die artikel 11 en 11bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de Gemeenschappen en de Gewesten hebben toegekend, een federale bevoegdheid blijft. In bovenvermelde wet worden met “sanctioneerbare feiten” de strafrechtelijk betugelde feiten bedoeld, evenals de feiten die onderworpen zijn aan een administratieve sanctie met inbegrip van de disciplinaire maatregelen. Onder deze uitzonderingsgrond kunnen bijvoorbeeld ook de documenten vallen die nog niet gelinkt zijn aan een lopend gerechtelijk onderzoek, maar waarvan de openbaarmaking het onderzoek eventueel kan schaden (*Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 51, 2511/001, 36).

Onder voormelde federale uitzonderingsgrond vallen ook die bestuursdocumenten die niet uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering, maar die eventueel wel in een strafrechtelijk onderzoek kunnen gebruikt worden. In dat geval dient er een belangenafweging te gebeuren tegenover het belang van de openbaarheid van de opgevraagde documenten.

De beroepsinstantie moet nu vaststellen dat er momenteel een strafrechtelijk onderzoek loopt vanuit het Parket te Antwerpen, naar aanleiding van een mogelijke schending van de artikelen 3.34 en 3.35 van de Vlaamse Codex Wonen in het pand gelegen te 2800 Mechelen, Brusselsesteenweg 68.

De beroepsinstantie is, verwijzend naar het feit dat er momenteel een gerechtelijk strafonderzoek hangende is, de mening toegedaan dat de openbaarmaking van de opgevraagde documenten aan verzoeker, op dit ogenblik onmogelijk kan toegestaan worden. Er loopt immers nog volop een strafonderzoek momenteel, waarbij alle mogelijke stukken met betrekking tot de voorgehouden inbreuken verzameld worden door het Parket en het voorwerp uitmaken van een gerechtelijk onderzoek.

Bij het onderzoek of een uitzonderingsgrond opweegt tegen het publiek belang van openbaarmaking beschikt het bestuur over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid. Daarbij moet een afweging gebeuren op een relatieve manier. Dit betekent dat een dubbele controle moet worden doorgevoerd. Er moet enerzijds worden nagegaan of de openbaarmaking schade berokkent aan het beschermde belang en anderzijds of het publiek belang van de openbaarmaking niet zwaarder doorweegt dan het beschermde belang.

In casu blijkt uit de ontvangen toelichting dat er nog steeds een strafdossier lopende is. De openbaarmaking van het gevraagde vaststellingen kan het onderzoek schaden en de neutraliteit en objectiviteit van het onderzoek in het gedrang brengen. De neutraliteit en objectiviteit van het onderzoek moet gevrijwaard worden zonder daarbij een lopend onderzoek te beïnvloeden. Zolang het strafonderzoek nog lopende is, zou het vroegtijdig onthullen van het gevraagde kunnen verhinderen dat mogelijke nuttige onderzoeksdaden in een geruiststellende en serene sfeer zouden kunnen plaatsvinden.

Wat de belangenafweging betreft is de beroepsinstantie bijgevolg van oordeel dat in casu het algemeen belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of vervolging van strafbare feiten of sanctioneerbare feiten. Een publiek belang inzake de openbaarmaking wordt immers niet aangevoerd door beroeper, en wordt niet ontwaard door de beroepsinstantie. Een dergelijk belang is in dit geval niet voorhanden, en kan bijgevolg niet primeren op het vermelde beschermde belang.

Verzoeker kan op heden enkel inzage krijgen in de betrokken vaststellingen indien hij hiervoor rechtstreeks een machtiging vraagt aan de bevoegde procureur des Konings.

Uit al het voorgaande concludeert de beroepsinstantie dat de opgevraagde documenten (de vaststellingen die werden gedaan in het betrokken dossier) aan de openbaarmaking moeten worden onttrokken omdat het belang van de openbaarmaking van die documenten in casu niet opweegt tegen het belang van de bescherming van de opsporing en de mogelijke vervolging van strafbare feiten, zoals voorzien in artikel 6, §1, 5° van de federale wet van 11 april 1994 inzake de openbaarheid van bestuur. De openbaarmaking van de opgevraagde documenten kan dus niet worden toegestaan. Het ingestelde beroep wordt voor dit onderdeel als **ongegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepsschrift van ■■■ d.d. 15 maart 2025 tegen de beslissing van het Agentschap Wonen in Vlaanderen wordt als ontvankelijk en deels zonder voorwerp en deels ongegrond beschouwd.

Brussel, 8 april 2025

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter